

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย การพัฒนาแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจิตเภทแบบองค์รวม

สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล, สุชาติ พหลภาคย์, สุรพล วีระศิริ, นิรมล พัจจนสุนทร, พูนศรี รังษิณี, สมจิตร์ มณีกันนท, วิจิตรา พิมพ์นิลย์, อัมพร กุลเวชกิจ, ดวงแก้ว รอดอ่อง, จินตนา สิงขรอาจ, สมจิตร์ หร็องบุตรศรี, นิสารัตน์ พิศณ, สมัย จันทรนามอม

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท (CPG schizophrenia) แล้วนำแนวทางที่สร้างขึ้นมาใช้ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงเพื่อสร้างแผนการดูแลรักษาผู้ป่วยจิตเภททั้งระบบในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ จากนั้นพัฒนาระบบส่งต่อ เครือข่ายระบบบริการในสถานพยาบาลปฐมภูมิ โรงพยาบาลชุมชน และพัฒนาระบบการดูแลตนเองที่บ้าน

ระเบียบวิธีวิจัย ใช้รูปแบบงานวิจัย คือ Research and Development กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรคจิตเภททั้งเก่าและใหม่ ที่มารับการรักษาจากโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป ใช้ระยะเวลาศึกษาต่อเนื่อง 2 ปี

ผลการศึกษา 1. ได้สร้างแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทแบบองค์รวม เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2551 มีผู้เข้าร่วมประชุม 19 คน โดยนำผลวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์สถานการณ์ระบบการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทแบบองค์รวมในโรงพยาบาลศรีนครินทร์" ซึ่งดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.2550 และงานทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคจิตเภทจากต่างประเทศ ระดมความคิดเห็นและเตรียมความพร้อมบุคลากรทางการแพทย์ แนวทางดังกล่าวประกอบด้วย การใช้ยารักษาโรคจิต การรักษาทางจิตสังคม การติดตามผลการรักษา 2. ได้กำหนดคณะทำงาน PCT-Schizophrenia ประกอบด้วย จิตแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน พยาบาล นักจิตวิทยา นักอาชีวบำบัด กำหนดให้สมจิตร์ มณีกันนท เป็นผู้ประสานงาน 3. ได้กำหนดตัวชี้วัดทางคลินิก 4. ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ประเมินอาการโรคจิตดัดแปลงจากเครื่องมือ PANSS ฉบับย่อ 8 ข้อ แบบประเมินอาการข้างเคียงจากการใช้ยารักษาโรคจิต (EPS) 8 ข้อ แบบประเมินการทำหน้าที่ทางสังคมและการดูแลตนเองชื่อ PSP จำนวน 4 ข้อ 5. พัฒนาแบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยโรคจิตเภท และระบบฐานข้อมูลผู้ป่วยจิตเภท 6. ได้จัดอบรมผู้ป่วยโรคจิตเภทและญาติ ในวันจันทร์ที่ 19 มกราคม 2552 จำนวน 50 คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน โดยเน้นเชิงปฏิบัติการ และกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ตั้งชมรมและช่วยเหลือกัน

สรุป ทีมวิจัยได้ร่วมกันพัฒนาแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจิตเภทแบบองค์รวม และสร้างเครื่องมือแบบประเมินอาการโรคจิตและอื่นๆ มีการกำหนดตัวชี้วัดทางคลินิก มีแบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยโรคจิตเภทพร้อมแยกเก็บเอกสารดังกล่าวไว้ต่างหาก แนวทางการรักษาทางจิตสังคมกำลังจะเริ่มดำเนินการ แม้ว่ากระบวนการนำไปใช้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายด้วยความยากลำบากอย่างยิ่ง **คำสำคัญ** แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคจิตเภทแบบองค์รวม ตัวชี้วัดทางคลินิก เครื่องมือที่ใช้ประเมิน

Abstract**Development of Clinical practice guideline for Schizophrenic patients with holistic care**

Suwanna Arunpongpaisal, Suchat paholpak, Surapol verasiri, Niramol Pajanasoonthorn, Poonsri Rangsikaji, Somchit Maneekanont, Wichitra Pimpanit, Amporn Kulvetkit, Duangkaew Rodaung, Jintana Singkornart, Somchit Rongbudsri, Nisararat Pitsanu, Samai Channamom

Objectives: to develop CPG for schizophrenic patients with holistic care and implement in Srinagarind Hospital, then evaluate and develop care-map for holistic treatment of schizophrenia and referral system including home care.

Methods: Research and development study design has been conducted at Srinagarind Hospital. Patients with schizophrenia were recruited between October 1, 2008 to December 31, 2009

Results: 1. CPG for schizophrenic patients with holistic care had been developed by an meeting of 19 members of CLT-psychiatry on date of March 29, 2008. Brain storming process was used by presentation of the previous study with entitle "situational analysis of holistic care system for schizophrenic patients in Srinagarind Hospital since 2007" and literatures review of clinical practice guideline. The first draft of CPG-Schizophrenia consisted of guideline for pharmacotherapy, psychosocial intervention, follow-up and monitoring system. 2. PCT-Schizophrenia had been established. 3. Clinical indicators were obtained. 4. Development of many tools for clinical evaluation such as PANSS short-form, EPS 8 items, PSP for functionality assessment. 5. Case report form for schizophrenia and registration file had been set. 6. Psycho-education Workshop for 50 patients and care-givers had been done on date of January 19, 2009.

สรุป CPG for schizophrenic patients with holistic care had been developed by CLT-Psychiatry and just beginning implementation

คำสำคัญ CPG for schizophrenic patients with holistic care , clinical indicators, assessment tools